

© Steven Hendrix

Tiny Legs Tim

Godsdienst is de agenda van de duivel

Tiny Legs Tim, pseudoniem van Tim De Graeve, is een authentieke bluesartiest die zijn teksten al eens durft voorzien van kritische beschouwingen over het leven als zoektocht, de poging om geluk te vinden in het hier en nu – en de godsdienst als uitvoerder van de agenda van de duivel. Tijd voor een gesprek over religie, atheïsme, epicurisme en de gevaren van het neoliberalisme.

Eddy Bonte

Ik herinner me dat je *Religions Serve The Devil Well* live bracht in de Gentse bluesclub Missy Sippy, met als commentaar ‘alle respect voor de gelovigen in het publiek, maar dit wil ik toch even duidelijke maken.’ In dat nummer beweer je dat de agenda van de duivel wordt uitgevoerd door de godsdienst.

Zelf ben ik niet gelovig, hoewel ik in mijn leven best wel wat dingen heb meegemaakt waardoor sommige mensen zich wel tot het geloof zouden bekeren. Tussen mijn vierentwintigste en mijn dertigste bracht ik meer tijd in het

ziekenhuis door dan erbuiten en mijn leven hing meer dan eens aan een zijden draadje. Ook tijdens de moeilijkste momenten heb ik me nooit tot God of Jezus gewend, maar ben ik blijven rekenen op de kracht in mezelf en op mijn wil. Ik ben bioloog van opleiding, dus vertrouwde ik ook op de wetenschap en de westerse geneeskunde. Dat komt neer op vertrouwen in de mens, zelfs in de mensheid. Ik reken op de kracht in mezelf en niet in iets of iemand buiten mezelf. Religies daarentegen leggen verantwoordelijkheid buiten de mens, die fatalistisch moet aanvaarden wat God

TINY LEGS TIM
Elsewhere Bound

wil. Dat lijkt me een gevaarlijke houding, want ze staat niet ver af van het rekruteren voor een overtuiging en het bevechten van heidenen die Gods wil niet aanvaardden. Men is bereid voor die overtuiging te sterven. Wat doen we uiteindelijk met religie? Oorlog voeren, mensen onderdrukken, bloed vergieten. Vandaar de songtitel *Religions Serve The Devil Well*: de godsdienst als uitvoerder van de agenda van de duivel. Ik draag het christendom natuurlijk ook mee, daar kan ik niet onderuit: ik ging naar het college in Poperinge, ben gedoopt, deed mijn plechtige communie ... Je maakt deel uit van die cultuur, praktiserend of niet. Het christendom, zoals andere religies trouwens, bevat ook normen en waarden die ik meedraag in een niet-religieuze context. Veel zaken zijn ook gewoon universeel, bijvoorbeeld wat het betekent om een 'goed mens' te zijn. In die zin kan ik ook bepaalde beelden en stellingen uit de Bijbel en de Koran onderschrijven.

Wat doen we uiteindelijk met religie? Oorlog voeren, mensen onderdrukken, bloed vergieten. Vandaar de songtitel *Religions Serve The Devil Well*: de godsdienst als uitvoerder van de agenda van de duivel

UITDAGING

Ik begrijp wel dat sommigen individueel troost vinden in religie en dat is positief. Alleen is dat niet mijn persoonlijke ervaring. Ik zoek het veeleer bij de mensen rondom mij, in het hier en nu. Een nummer als *Religions Serve The Devil Well* zet die twee visies tegenover elkaar: geloven in de kracht van jezelf en de wil enerzijds, versus de religie en de gelovigen anderzijds. Het is ook een beetje een uitdaging voor gelovigen, waarmee niet is gezegd dat ik ze veroordeel. Er is toch één ding waardoor ik het soms jammer vind dat ik niet gelovig ben, ik niet kan opgaan in iets anders, me niet kan 'smijten' - en dat is de gospelmuziek. Als ik gospelmuziek beleef, bijvoorbeeld in een Baptistenkerk in New Orleans, ben ik telkens ontroerd door de energie, de vreugde, de overgave, de trance. Dat is zo mooi, zo puur. Alleen vind je dat niet enkel terug wanneer religie wordt bedreven. James Brown is ook een *preacher*, maar dan op het podium en niet in de kerk, met dezelfde energie, overgave en trance ... Het lijkt me meer te maken te hebben met de natuur van de Afro-Amerikanen en de Afrikanen zelf. Wij hebben veel meer moeite om daarin te stappen. Je kan je ook afvragen of religie ons die muziek heeft geschonken, dan wel de combinatie van een Afrikaanse en een westerse cultuur, al is dat dan via deportatie en slavernij verlopen. Het is geen vrolijk verhaal en het valt te hopen dat het zich nooit meer voordoet, maar het hééft zich voorgedaan en het hééft ons die muziek geschonken.

ATHEÏSME

In *Walk With The Devil* zing je 'The Devil Promised Me Heaven Too'. De duivel belooft zijn discipelen ook een soort paradijs, net als God. Dat doet denken aan de legende van Faust die een pact sloot met de duivel. Ook de bluesman Robert Johnson, een inspiratiebron voor zowat elke bluesartiest, zou zijn ziel aan de duivel hebben verkocht zodat hij in geen tijd iedereen overtrof. Je bent niet-religieus en je waarschuwt voor de duivel: ben je een atheïst?

Die zin betekent natuurlijk dat de duivel ons evengoed probeert te lokken als God! Ben ik een atheïst? Ik denk van wel. Ik zing duidelijk dat ik niet geloof in een hierna maals en op het moment van mijn dood geen reddende genade (*saving grace*) verwacht. Als wetenschapper ben ik uiteraard te vinden voor onderzoek en bewijsvoering. Ik meen dat de mens het vermogen in zich heeft om zijn problemen op te lossen, maar het zal natuurlijk niet lukken op de manier waarop we nu bezig zijn. Er is namelijk een mechanisme aan het werk dat ons tegenhoudt: het neokapitalistische marktsysteem dat enkel is gericht op groei en opbrengst. Heel dat denken is verkeerd. Het is de drijfveer van wereldleiders en ook wel van de grote massa, die zoet wordt gehouden met de consumptie van brol, zoals de nieuwste smartphone en goedkope kleren. Ik denk dat we ons moeilijk kunnen inbeelden in welke wereld de leiders en de superrijken leven. Zoals ik me evenmin de wereld kan voorstellen van die jonge Brusselse Marokkaan die in Syrië gaat vechten. Ik kan me niet voorstellen dat ik op een dag de wapens zou moeten opnemen, op bevel aanvallen en op mensen schieten. We leven in hoge mate naast elkaar en we luisteren niet veel naar elkaar. Het heeft ook

© Martijn Soenen

veel te maken met het nest waarin je bent opgegroeid: als die vragen daar niet spelen, dan stel je je die vragen later ook niet. Ikzelf kom uit een heel kritisch nest. Mijn vader is van jouw generatie, een mei-'68er. Kritische noten genoeg, soms te veel! Wij leerden verantwoordelijkheid dragen en het voortouw nemen. We moesten principes hebben en er consequent naar handelen. Dat is erin gestampt en bij momenten voelt dat best lastig aan. Als je een keer ergens van wil afwijken, ben je dan nog consequent? Ik worstel daar wel eens mee.

James Brown is ook een *preacher*, maar dan op het podium en niet in de kerk

GOED ZITTEN IN HET HIER & NU

Toen ik je dit interview voorstelde, reageerde je in eerste instantie met de bemerking dat je teksten nu ook weer niet bol staan van het engagement, waarna we binnen de kortste keren uitweidden over het neokapitalisme!

De meeste van mijn liedjes handelen niet expliciet over sociaal-politiek engagement; ik ben geen protestzanger. Tegelijkertijd bekruipt mij soms de lust om eens een sterk geëngageerde plaat te maken. Alleen zie ik een aantal valkuilen opdoemen. Alle onderwerpen waarover we spraken, vertonen te veel facetten om ze te benoemen met de huidige taalcultuur van tweets en *oneliners*. Mijn nummer *Sad, Sad* gaat daarover: 'Fast fast / there ain't no slowing down / better watch out people / A tweet can change your life / Bad bad / Our head lost in the cloud / Some see nothing / While the world is sinking down'. De wereld verandert snel en één verkeerde tweet kan een carrière nekken. Bovendien wil ik het vingertje niet opsteken en doen alsof ik de waarheid in pacht heb. Dan rest enkel de mogelijkheid om een onderwerp te belichten zonder een oordeel uit te spreken, zodat de luisteraar zelf gaat nadenken.

Geen reddende genade, geen hiernamaals. Als we al een hemel moeten benoemen, dan het hier en nu. Is dat naast de atheïst, ook de epicurist die spreekt? Tegelijk staat op je laatste

Religions serve the Devil Well

I don't pray to Jesus
Religions serve the devil well
Ain't no hard luck or trouble
Ever gonna change my ways
On my dying day
Don't expect no saving grace
No afterlife no heaven
just a final resting place
Been on the lookout for heaven
All days of my life
If it's somewhere to be found
I believe it's here and now

© Tim De Graeve

album de prachtige ballade *Nowhere My Home*, wat een zekere onrust of twijfel verraaft.

Twijfel niet, wel een zekere onrust, een bepaald zoeken. Hoe leef je constant in het hier en nu? Dat is niet zo eenvoudig. Een mens kijkt terug of is bezorgd over de toekomst. Als artiest ben ik bezig met zaken die wellicht pas over twee jaar echt vorm krijgen en die zullen verschillen van wat ik vroeger deed. Je blikt nostalgisch terug en loopt vooruit: dan vergeet je soms te genieten van het moment zelf. Na alles wat ik heb doorstaan, na alles wat ik uiteindelijk heb bereikt, beseffend wat allemaal nog mogelijk is en daar content mee zijn! Ik ben meestal tevreden, maar ik word evengoed eens opgeslorpt door stress of twijfel. *Home* betekent dan voor mij: goed zitten in het hier en nu. Het nummer *Nowhere My Home* slaat effectief op een soort wanderlust: ik heb me 110% voor iets ingezet en dan moet ik weer weg. Dat speelt zich ook af op muzikaal vlak: nu ben ik 'home' met mijn negenkoppige band om mijn plaat *Elsewhere Bound* uit te voeren, maar ik voel al dat ik de volgende keer een ander soort album wil.

VAN STOMP BOX NAAR ORKEST

Tiny Legs Tim, de artiestennaam van Poperingenaar Tim de Graeve (*1978), studeerde af als licentiaat in de Biologie aan de Universiteit Gent, maar belandde kort daarna voor jaren in het ziekenhuis. Dat verklaart zijn late debuut. Tiny Legs Tim was dertig toen hij in het Gentse van wal stak als *one-man band* met een stomp box: akoestisch, maar ruw en hoekig. Op zijn cd *TLT* klinkt de akoestische aanpak al verfijnder. Hier en daar hoor je drums of een contrabas. Daarna volgt *Stepping Up*: een swingende plaat met een klassiek blues kwartet (drums, bas, gitaar, harmonica). De vernieuwing stopt niet: *Melodium Rag*, met de onvolprezen Steven Troch op harmonica, klinkt weer akoestisch en gaat terug tot de essentie: de plaat werd opgenomen met één microfoon en één taperecorder. Voor zijn jongste album, *Elsewhere Bound*, gebruikte hij een negenkoppige band. Tien jaar authentieke, doorleefde en meestal zelfgeschreven blues die een coherent geluid vertoont, niet in het minst door TLT's herkenbare stem en zijn uitmuntende slide. Alle info op www.tinylegstim.com